

Literaire bijlage bij Mijn weekblad

In het *Huis met de honderd ramen* treffen we weer een schrijvende dame, deze keer een Schotse. Evenals Jane Austen publiceerde zij anoniem, want zo was de tijd nog. *Susan Edmonstone Ferrier* (1782 – 1854) werd door haar beroemde landgenoot Sir Walter Scott hogelijk gewaardeerd. Hij noemde haar zijn ‘zuster schaduw’ en sommige critici dachten zelfs dat hij de auteur was van haar anoniem verschenen romans.

Het volgende raam geeft uitzicht op het Italiaanse landschap, het toneel van een langdurige en moeizame strijd van verdeeldheid naar eenheid. Pas in de loop van de negentiende eeuw werd Italië van een lapjesdeken een moderne eenheidsstaat. Als men ergens behoefte had aan historische romans, die het verleden konden verheerlijken, dan was het wel hier. De man die aan die behoefte tegemoet kwam heette voluit *Alessandro Francesco Tomaso Antonio Manzoni* (1785 – 1873).

1824

Susan Edmonstone Ferrier: *De erfenis*

In dit verhaal over een erfenis verschijnt ene mrs St. Clair met haar dochter Gertrude op het kasteel van haar broer in Schotland. Gertrude is niet echt haar dochter, maar het kind van een bediende, dat ze als een eigen kind heeft grootgebracht. Niettemin is dit beeldschone meisje de beoogde erfgename voor het kasteel van haar broer. Haar twee neven, Edward Lyndsay en Colonel Delmour, verschijnen ook ten tonele, evenals mr Delmour, de bezadigde broer van de kasteelheer. Deze spreekt de wens uit dat Gertrude zal trouwen met Colonel Delmour, maar het meisje weigert omdat ze van de bezadigde broer is gaan houden. Als het meisje met haar moeder dan wordt weggezonden, trekt de kolonel zich terug. Er komt evenwel een verzoening tot stand, Gertrude keert terug naar het kasteel en wordt daar korte tijd later, door het overlijden van haar oom, de rijke eigenaresse van. De kolonel begint nu weer om haar hand te werven, maar dan verschijnt er een vulgaire man, die eerst mrs St.Clair chanteert en dan naar voren treedt met de bewering dat hij de vader van Gertrude is. De rest van het verhaal is gewijd aan de manier waarop Gertrude en haar minnaars met de dreigende catastrofe weten om te gaan.

Alessandro Manzoni

1825

Alessandro Manzoni: (De verloofden)

In deze roman wilde Manzoni een beeld geven van een bepaalde maatschappelijke toestand aan de hand van feiten en karakters die de werkelijkheid benaderen.. Het werd geschreven in een mengeling van Toscaans en Milanees. Om de indruk van historische authenticiteit te waarborgen stelt Manzoni zich in de inleiding voor als vertaler en uitgever van een handschrift uit de 17de eeuw. Hij eigent zich aldus het recht toe het verhaal te verduidelijken waar dat nodig is. Hij is zowel lezer als schrijver als hij de roman die hij aan het schrijven is, van commentaar voorziet. Het verhaal speelt zich af in de omgeving van Milaan en behandelt de moeizame liefde van de eenvoudige boer Renzo en het dorpsmeisje Lucia, waarvoor beiden vele hindernissen moeten overwinnen. Hun huwelijk wordt verhinderd door roverhoofdman Don Rodrigo, die de jonge vrouw voor zichzelf wil. De verloofden moeten allerlei perikelen doormaken, waarbij zij een tijd hun eigen weg gaan. Allerlei figuren typeren de samenleving van die dagen, zoals de laffe dorpskapelaan Abbondio, de heldhaftige priester Cristoforo, en de vriendelijke grootmoedige kardinaal Borremeo. De avonturen van Renzo en Lucia worden verstrengeld met de geschiedenis van hun land in de periode van 1628 tot 1630, toen het gebukt ging onder een Spaanse bezetting. Met elementen als de hongersnood en de volksofstand levert dat een ‘epos van de goddelijke voorzienigheid’. Aangrijpend zijn de scènes als Renzo tijdens een pestepidemie in de hospitalen van de grote stad op zoek gaat naar zijn vermiste geliefde. Uiteindelijk sluiten zij elkaar in de armen en kan hun huwelijk worden gesloten.